

Tunturiverkko Oy

Sähköisesti: [REDACTED]

Asia

Päätös Energiaviraston oma-aloitteiseen tutkintaan koskien Tunturiverkko Oy:n 1.9.2024 voimaantulleiden verkkopalvelumaksujen hinnankorotusten lainmukaisuutta

Asianosainen

Tunturiverkko Oy

Vireilletulo

2.9.2024

Ratkaisu

Tunturiverkko Oy:n 1.9.2024 voimaantulleet verkkopalveluiden hinnankorotukset ylittävät sähkömarkkinalain 26 a §:ssä mainitun 8 prosentin korotuskattorajan kahden asiakasryhmän kohdalla ja korotus on siten sähkömarkkinalain vastainen.

Asiakasryhmällä 13 (Teollisuus, 1-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 1 000 000 kWh/vuosi) korotus on 14,14 %.

Asiakasryhmällä 14 (Teollisuus, 3-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 6 000 000 kWh/vuosi) korotus on 18,63 %.

Energiavirasto velvoittaa Tunturiverkko Oy:n korjaamaan menettelynsä hinnankorotuksen osalta. Hinnaston hintoja tulee korottaa vain sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaisen maksimin, eli 8 prosentin verran. Tunturiverkko Oy:n tulee takautuvasti palauttaa asiakkailleen liikaa perityt maksut takaisin 8 prosentin korotusta ylittäväältä osin. Energiavirasto velvoittaa kohdistamaan palautuksen kaikille korotusrajan ylittäneisiin asiakasryhmiin kuuluville asiakkaille, tasapuolisen ja syrjimättömän hintakohtelun takaamiseksi.

Korjaavat toimenpiteet

Tunturiverkko Oy:n tulee korjaavina toimenpiteinä toimittaa Energiavirastolle luetelo tariffikohtaisesti, kuinka paljon asiakkaille tulee palautusta sekä millä tavalla ja aikataululla Tunturiverkko Oy suorittaa palautuksen. Lisäksi Tunturiverkko Oy:n tulee ilmoittaa virastolle mikä lainmukainen uusi tariffi on sekä päivittää hinnastonsa tältä osin ja ilmoittaa uudet verkkopalvelujen hinnat Energiavirastolle määräyksen sähköverkonhaltijan verkkopalvelumaksujen- ja hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle (dnro 742/002/2018) mukaisesti.

Tunturiverkko Oy:n on toimitettava selvitys korjaavien toimenpiteiden suorittamisesta **31.3.2025** mennessä.

Selostus asiassa

Energiaviraston selvityspyyntö

Energiavirasto on käynnistänyt oma-aloitteisen tutkinnan selvittääkseen, onko Tunturiverkko Oy:n 1.9.2024 voimaanastuneet verkkopalvelumaksujen hinnankorotukset sähkömarkkinalain mukaiset. Energiavirasto on havainnut, että Tunturiverkko Oy on nostanut verkkopalvelumaksujaan 1.9.2024 alkaen. Energiaviraston suorittaman tarkastuslaskennan mukaan Tunturiverkko Oy:n asiakasryhmäkohtaiset hinnankorotukset ylittävät kahden asiakasryhmän (K13 ja K14) kohdalla 8 prosentin korotusrajan.

Energiavirasto pyysi Tunturiverkko Oy:ltä sähköpostitse 2.9.2024 selvitystä muutuneista hinnoista. Energiavirasto pyysi selvityspyynnössään Tunturiverkko Oy:tä esittämään laskelmat siitä, joiden perusteella yhtiö on ottanut huomioon sähkömarkkinalain 26 a §:n korotuksen enimmäismäärän vaatimukset korotusrajan ylittävien asiakasryhmien kohdalla.

Tunturiverkko Oy:n vastine selvityspyyntöön

Tunturiverkko Oy vastasi 19.9.2024 Energiaviraston selvityspyyntöön. Tunturiverkko Oy on liittänyt vastineeseen Excel-taulukon, joka ilmentää hinnankorotukseen sovellettuja laskelmia ja laskentakaavoja. Tunturiverkko Oy:n toimittaman Excel-taulukon mukaan hinnankorotukset eivät ylitä 8 prosentin korotusrajaa asiakasryhmien K13 ja K14 osalta. Tunturiverkko on myös tarkentanut vastineessaan, ettei sillä ole K14 tyyppikäyttäjiä.

Lausuntopyyntö päätösluonnokseen

Energiavirasto varasi Tunturiverkko Oy:lle mahdollisuuden lausua päätösluonnoksesta ennen päätöksen antamista. Energiavirasto toimitti päätösluonnoksen lausuttavaksi Tunturiverkko Oy:lle 18.12.2024. Lausunto pyydettiin toimittamaan Energiavirastolle viimeistään 15.1.2025. Energiavirasto myönsi sittemmin Tunturiverkko Oy:lle lisäaikaa lausunnon toimittamiselle 24.1.2025 saakka.

Tunturiverkko Oy toimitti 24.1.2025 Energiavirastolle lausunnon päätösluonnokseen. Tunturiverkko Oy lausui asiassa seuraavaa:

"Sähkömarkkinalain 26 a §:n 2 momentin mukaan korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan verkonhaltijan sähköverkon käyttäjiä edustavan kunkin asiakasryhmän 12 kuukauden pituisen tarkastelujakson keskimääräisen kokonaismaksun perusteella. - - Asiakasryhmät on määriteltävä siten, että ne kuvaavat tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla verkonhaltijan sähköverkon käyttöä ja verkon käyttäjien ominaispiirteitä. - - Hallituksen esityksen (HE 50/2017 vp, s. 148) mukaan maksujen korotusta edeltävä ja korotuksen jälkeinen tilanne tulisi arvioida asiakasryhmälle tai asiakaskohtaisessa tarkastelussa asiakkaalle kulloinkin edullisimman valittavissa olevan sähkönsiirto- tai sähkönjakelutuotteen perusteella.

Energiaviraston päätöksen 2588/002/2019 tyyppikäyttäjät on määritelty tutkimuksen perusteella klusteroimalla Carunan asiakastiedot ja tuntimittausdata (s. 12): <https://energiavirasto.fi/documents/11120570/12862527/Loppuraportti-verkko-toiminta-Tyyppikayttajat-2019.pdf/585042fc-c377-09bb-5e4d->

b330a6dfa1bb/Loppuraportti-verkkotoiminta-Tyypikäyttäjät-2019.pdf => Valta-kunnalliset tyypikäyttäjät eivät suoraan siis vastaa Tunturiverkon kustannus- ja asiakasrakennetta, vaan Tunturiverkon tulee kattaa oman toimintansa kulut oman vallitsevan asiakas- ja tariffirakenteensa kautta. Energiaviraston suosituksen 2449/421/2015 perusteella sähköverkkotoiminnan tuotot ja kulut on kohdistettava aiheuttamisperiaatteella. Tunturiverkko on perustellut 1.9.2024 hinnankorotusta kantaverkkomaksujen kasvulla ja häviösähkön kasvaneilla hankintakuluilla. Ao. kustannukset ovat suoraan riippuvaisia asiakkaan käyttämästä vuosienergiasta. Näin ollen aiheuttamisperiaatteella kustannukset jaetaan tasan kaikkien asiakkaiden kesken vuosienergian kulutuksen suhteessa. Edelleen, aiheuttamisperiaatteen mukaisesti korotus on vietävä kaikkiin asiakasryhmiin – toki siinä muodossa ettei korotus riko SML 26 a § 2 momenttia.

Aiemmin Tunturiverkko on todennut, että sillä ei ole tyypikäyttäjää K14. Tarkemman selvityksen perusteella on tullut ilmi, että tariffilla "KJ-yleisteho" ei myöskään ole tyypikäyttäjää K13. Aidon tarkastelun perusteella voidaan todeta, että kaikki kyseisen tariffin asiakkaat [REDACTED]¹ ovat sähköveroluokan I piirissä, joten ne eivät edusta teollisuutta siinä muodossa, jota sähköveroluokka II:lla tarkoitetaan. Sähköveroluokka II on valtion tuki eikä Tunturiverkko voi omalla toiminnallaan vaikuttaa onko asiakas sen piirissä vai ei.

Tunturiverkko myöntää 1.9.2024 voimaantulleiden verkkopalveluiden hinnankorotusten laskentaperusteiden poikenneen Energiaviraston käyttämistä laskentaperusteista. Tunturiverkko on käyttänyt vertailuhintana 1.10.2023 voimaan tullutta hinnastoa ja Energiavirasto 1.4.2023 voimaan astunutta hinnastoa. Eroa tulee syyskuun 2023 vertailuhintojen osalta, lisäksi Tunturiverkko oli laskenut kaikki käyttäjät sähköveroluokka I mukaisesti. Tunturiverkko myöntää myös tyypikäyttäjän K14 vuosittaisen tehomaksun laskentakaavassa olleen virheen tyypikäyttäjän vuosittaisen tehomaksun laskennassa. Laskentaeroista huolimatta voidaan todeta, että tyypikäyttäjillä K13 ja K14 hinnankorotuskatto ylittyy käyttäen sähköveroluokkaa II.

Koska 1.9.2024 hinnoittelu johtaa tyypikäyttäjillä lainvastaiseen korotukseen, Tunturiverkko on Energiaviraston edellyttämänä laskenut asiakaskohtaisesti takautuvasti palautettavat verkkopalvelumaksut. Yhdenkään asiakkaan todelliset maksut eivät ylitä 8%:n vuotuista hinnankorotuskattoa ja näin ollen palautettavaa on nolla euroa, joten tässä vaiheessa Tunturiverkon näkemyksen mukaan 1.9.2024 voimaantullutta hinnastoa ei ole tarpeen päivittää Energiaviraston päätösluonnoksessa esitetyn mukaisesti. Tunturiverkko lausuu näkemyksensä, että se ei ole ylittänyt hinnankorotuskattoa sähköverkon käyttäjiä edustavan todellisen asiakasryhmän perusteella, joten todellista vahinkoa ei ole tapahtunut. Edelleen, Tunturiverkko katsoo, että mikäli yhdelle asiakasryhmälle annetaan aiheetta alennusta määrittämällä asiakasryhmä tyypikäyttäjien avulla ja täten antaen alennus muiden asiakasryhmien kustannuksella, niin se johtaa aiheuttamisperusteen vastaisiin hinnankorotuksiin, jotka eivät Tunturiverkon mielestä ole oikeudenmukaisia, tasapuolisia ja syrjimättömiä."

¹ Poistettu asiakirjan julkisesta versiosta viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013)

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 5 §:n mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetun kansallisen ja unionin lainsäädännön ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä hoitaa muut 2 §:ssä tarkoitetussa lainsäädännössä sille annetut tehtävät.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 9 §:n mukaan, jos joku rikkoo tai laiminlyö kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteitaan, Energiaviraston on velvoitettava hänet korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä, millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata. Päätöksessä voidaan myös määrätä palauttamaan asiakkaalle virheellisesti peritty maksu, jos palautukseen ei sovelleta 14 §:ssä säädettyä palautusmenettelyä.

Sähkömarkkinalaki (588/2013), (25.8.2017/590) ja (15.7.2021/730)

Sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaan verkonhaltija saa korottaa sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujaan enintään 8 prosenttia korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana keräämiinsä sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksuihin verrattuina. Jos verkonhaltija tekee korotuksesta alkavan 12 kuukauden ajanjakson aikana lisää sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujen korotuksia, eivät kyseisenä aikana kerätyt maksujen korotukset tällöinkään saa ylittää 8 prosenttia tarkastelujakson ensimmäistä korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana kerättyjen maksujen määrästä. (15.7.2021/730)

Sähkömarkkinalain 26 a §:n 2 momentin mukaan korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan verkonhaltijan sähköverkon käyttäjiä edustavan kunkin asiakasryhmän 12 kuukauden pituisen tarkastelujakson keskimääräisen kokonaismaksun perusteella. Hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan tällöin kuhunkin asiakasryhmään kuuluviin verkon käyttäjiin sovellettavien korkeimpien verokantojen mukaan määritetystä sähkönsiirron ja sähkönjakelun verollisesta hinnasta, johon ei sisälly korotusajankohdasta alkavan tarkastelujakson aikana toteutuvien, verkon käyttäjien sähkön käyttöön perustuvien verojen ja veroluonteisten maksujen sekä arvonlisäveron korotusten määrä. Asiakasryhmät on määriteltävä siten, että ne kuvaavat tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla verkonhaltijan sähköverkon käyttöä ja verkon käyttäjien ominaispiirteitä.

--

Korotuksen hyväksyttävään enimmäismäärään ei lasketa verkonhaltijan sähköverkkonsa käyttäjille antaman enintään kuuden kuukauden pituisen määräaikaisen alennuksen päättymisestä aiheutuvaa sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujen korotusta, joka perustuu sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 10 §:ssä tarkoitetun Energiaviraston vahvistuspäätöksen ehtoihin, eikä verkonhaltijan sähköverkkonsa käyttäjille antaman määräaikaisen alennuksen päättymisestä aiheutuvaa sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujen korotusta, joka perustuu Energiaviraston mainitun lain 14 §:n nojalla antamaan päätökseen

velvoittaa verkonhaltija alentamaan sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujaan ylijäämän vuoksi.

--

Sähkömarkkinalain 26 a §:n 7 momentin mukaan Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitetuista asiakasryhmistä ja niiden määrittämisestä.

Sähkömarkkinalain 106 §:n 2 momentin mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa sähkömarkkinalain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä sähkömarkkinalain nojalla annettujen lupapäätösten noudattamista. Valvonnasta säädetään erikseen sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa (590/2013).

Määräys sähkön jakeluverkkojen uusien asiakasryhmien soveltamisesta sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaisessa korotuskattovalvonnassa (dnro 2588/002/2019)

Energiaviraston määräystä sovelletaan sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaiseen sähkönjakelun maksujen korottamisen valvontaan (asiakasryhmäkohtaisesti). Määräyksen mukaisesti sähkömarkkinalain 26 a §:ssä tarkoitettuina sähkönjakelun asiakasryhminä Energiavirasto soveltaa seuraavia asiakasryhmiä:

- 1) Kesämökki, kulutusta vain kesäisin, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 1000 kWh/vuosi
- 2) Kerrostalohuoneisto, pääsulake 1x25A, sähkön käyttö 1500 kWh/vuosi
- 3) Kerrostalohuoneisto, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 2500 kWh/vuosi
- 4) Pientalo, ei sähkölämmitystä, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 5000 kWh/vuosi
- 5) Energiatehokas pientalo, sähkölämmitys, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 10 000 kWh/vuosi
- 6) Pientalo, suora sähkölämmitys, käyttöveden lämmitys yösähköllä, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 16 000 kWh/vuosi
- 7) Pientalo, varaava sähkölämmitys, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 19 000 kWh/vuosi
- 8) Ulkovaistutus, hämäräkytkin, pääsulake 3x35A, sähkön käyttö 34 000 kWh/vuosi
- 9) Maatalous, karjatalous, pääsulake 3x35A, sähkön käyttö 42 000 kWh/vuosi
- 10) Liike-elämä, lyhyet aukioloajat, kiinni viikonloppuisin, pääsulake 3x63A, sähkön käyttö 50 000 kWh/vuosi
- 11) Teollisuus, 1-vuoro, pääsulake 3x160A, sähkön käyttö 180 000 kWh/vuosi

- 12) Liike-elämä, pitkät aukioloajat, auki viikonloppuisin, pääsulake 3x400A, sähkön käyttö 600 000 kWh/vuosi
- 13) Teollisuus, 1-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 1 000 000 kWh/vuosi
- 14) Teollisuus, 3-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 6 000 000 kWh/vuosi

Määräys sähkön jakeluverkkojen uusien asiakasryhmien soveltamisesta sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaisessa korotuskattovalvonnassa astui voimaan 1.1.2020.

Määräys sähköverkonhaltijan verkkopalveluehtojen ja -hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle (dnro 742/002/2018)

Määräyksen sähköverkonhaltijan verkkopalveluehtojen ja -hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle 2 §:n 1 momentin mukaan sähköverkonhaltijan tulee ilmoittaa sähkömarkkinalain 27 §:n 1 momentissa tarkoitettujen voimassa olevien verkkopalvelujensa myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet Energiavirastolle. Määräyksen 2 §:n 2 momentin mukaan sähköverkonhaltijan on ilmoitettava Energiavirastolle edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneista muutoksista. Ilmoitus myyntiehdoista, hinnoista tai niiden muutoksista on tehtävä viimeistään yhtä (1) kuukautta ennen niiden voimaantuloa ja siinä on yksilöitävä, milloin myyntiehdot, hinnat tai niiden muutokset tulevat voimaan.

Määräyksen sähköverkonhaltijan verkkopalveluehtojen ja -hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle 3 §:n 1 momentin mukaan kyseisen määräyksen 2 §:ssä tarkoitettujen sähkön siirtoa ja jakelua koskevat hintatiedot tulee toimittaa Energiavirastolle sähköisesti syöttämällä ne Energiaviraston hintatietojärjestelmään.

Määräyksen sähköverkonhaltijan verkkopalveluehtojen ja -hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle 3 §:n 2 momentin mukaan kyseisen määräyksen 2 §:ssä tarkoitettujen verkkopalvelujen myyntiehdot ja -hinnat sekä muut verkkopalvelujen hinnat kuin sähkön siirtoa ja jakelua koskevat hinnat ja niiden määräytymisperusteet tulee toimittaa Energiavirastolle kirjallisesti tai sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi.

Perustelut

Sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujen korottaminen

Sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaan verkonhaltija saa korottaa sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujaan enintään 8 prosenttia korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana keräämiinsä sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksuihin verrattuna.

Sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaan korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan verkonhaltijan sähköverkon käyttäjiä edustavan kunkin asiakasryhmän 12 kuukauden pituisen tarkastelujakson keskimääräisen kokonaismaksun perusteella. Korotuksen määrää tarkastellaan kokonaismaksun perusteella, ei yksittäisiin tariffikomponentteihin tehtävien korotusten perusteella. Kokonaismaksuun kohdistuva

tarkastelu mahdollistaisi myös tariffikomponenttien välisten painotusten muuttamisen.²

Sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaan korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan kuhunkin asiakasryhmään kuuluviin verkon käyttäjiin sovellettavien korkeimpien verokantojen mukaan määritetystä sähkönsiirron ja sähkönjakelun verollisesta hinnasta, johon ei sisälly korotusajankohdasta alkavan tarkastelujakson aikana toteutuvien, verkon käyttäjien sähkön käyttöön perustuvien verojen veronluonteisten maksujen sekä arvonlisäveron korotusten määrää.

Hallituksen esityksen (HE 50/2017 vp, s. 148) mukaan maksujen korotusta edeltävä ja korotuksen jälkeinen tilanne tulisi arvioida asiakasryhmälle tai asiakaskohteisessa tarkastelussa asiakkaalle kulloinkin edullisimman valittavissa olevan sähkönsiirto- tai sähkönjakelutuotteen perusteella.

Edelleen, hallituksen esityksen (HE 50/2017 vp, s. 148) mukaan sääntelyn lähtökohtana olisi, ettei korotuksen hyväksyttävää enimmäismäärää arvioida asiakaskohtaisesti vaan asiakasryhmittäin. Asiakaskohtainen tarkastelu olisi jakeluverkoissa käytännössä mahdotonta jakeluverkonhaltijoiden asiakkaiden suuren määrän johdosta. Tämän vuoksi jakeluverkoissa tarkastelu tehtäisiin aina asiakasryhmittäin. Energiavirasto valvoo sähkönjakeluverkonhaltijoiden korotuksia asiakasryhmiä kuvaavien tyyppikäyttäjien avulla. Asiakasryhmäkohtaisessa tarkastelussa asiakasryhmään kuuluvien yksittäisten asiakkaiden prosentuaaliset korotukset voivat ylittää 8 prosenttia ilman, että korotus katsotaan tällaisten asiakkaiden osalta säännöksen vastaiseksi menettelyksi.

Energiavirasto on laskenut Tunturiverkko Oy:n asiakasryhmäkohtaiset hinnankorotukset syksyllä 2024. Tunturiverkko Oy:n asiakasryhmäkohtaisessa tarkastelussa 1.9.2024 voimaantulleet hinnankorotukset ylittävät sähkömarkkinalain 26 a §:ssä mainitun 8 prosentin korotuskattorajan kahden asiakasryhmän kohdalla:

- Asiakasryhmällä 13 (Teollisuus, 1-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 1 000 000 kWh/vuosi) korotus on 14,14 %.
- Asiakasryhmällä 14 (Teollisuus, 3-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 6 000 000 kWh/vuosi) korotus on 18,63 %.

Sähkön jakeluverkkoyhtiöiden hinnankorotuksien arvioinnissa käytetään Energiaviraston määräyksellään vahvistamia asiakasryhmiä ja lain esitöiden mukaisesti tarkastelu tehdään nimenomaan asiakasryhmittäin. Energiaviraston näkemyksen mukaan kaikkien Energiaviraston määräyksessä (dnro 2588/002/2019) teollisuuskäyttäjiksi luokiteltujen tyyppikäyttäjien hinnankorotuslaskelmissa tulee soveltaa sähköveroluokan II perustuvaa verollista hintaa.

Sähkömarkkinalain esitöissä (HE 50/2017) on 26 a §:n yksityiskohtaisten perustelujen yhteydessä todettu, että verollisella hinnalla tarkoitettaisiin 26 a §:n yhteydessä hintaa, johon sisältyisivät verkon käyttäjien sähkön käyttöön perustuvat verot ja veronluonteiset maksut sekä arvonlisävero. Tässä tarkoitettuja veroja olisivat esimerkiksi sähkövero ja muut valmisteverot. Veronluonteisella maksulla tarkoitettaisiin esimerkiksi huoltovarmuusmaksua. Energiavirasto toteaa, että siitä syystä,

² HE 50/2017 vp, s.148

koska sähköverosta on säädetty sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996, jäljempänä myös sähköverolaki) tulee Energiaviraston soveltaa osana sähkömarkkinalain 26 a §:n tarkoittamaa korotuskattovalvontaa nimenomaan sähköverolain mukaisia säädöksiä sekä kyseisen lain toimeenpanosta vastaavan tahon eli verottajan antamia määräyksiä. Energiavirasto huomauttaa lisäksi, että asiakasryhmään sähkön jakeluverkonhaltijakohtaisesti selvitettävän asiakaspohjan mukainen veroluokan soveltamistapa ei ole lain esitöiden mukaan ollut sääntelyn tavoitteena.

Näin ollen Energiaviraston näkemyksen mukaan laskettaessa tyyppikäyttäjäkohtaisia hinnankorotuksia verollisista hinnoista on otettava huomioon Verohallinnon energiaverotuksesta antaman syventävän vero-ohjeen (Dnro VH/3237/00.01.00/2013) määritelmä veroluokan II sähköstä. Kyseisen energiaverotusta koskevan syventävän vero-ohjeen mukaan veroluokan II veroa suoritetaan teollisuudessa ja konesaleissa käytetystä sähköstä. Teollisuudella tarkoitetaan tavaran valmistusta ja jalostusta teollisesti. Teollisuuteen rinnastetaan vähäinen teollisuuteen kuulumattoman tukitoiminnan harjoittaminen, joka tapahtuu teollisuutta harjoittavan yrityksen tuotantopaikalla ja joka liittyy pääasiallisesti yrityksen omaan teolliseen tuotantoon. Teollisuuteen rinnastetaan myös ammattimainen kasvihuoneviljely. Muusta sähköstä on suoritettava veroluokan I mukaista sähköveroa. Edelleen kyseisessä ohjeessa on mainittu, että teollisuudessa käytetyksi sähköksi katsotaan mm.

- Varsinaisessa tuotantotoiminnassa käytettävä sähkö, jota on mm.
 - tuotteiden valmistuksessa,
 - tuotteiden varastoinnissa tehdasalueella tai sen välittömässä läheisyydessä
 - ulkopuolistenkin yritysten varsinaisessa tuotantotoiminnassa kuluttama sähkö
 - tehtaan omaan toimintaan liittyvä jäteveden puhdistaminen tehdasalueella tai sen välittömässä läheisyydessä sekä
 - tehdasalueen ja rakennusten valaistuksessa ja lämmityksessä käytettävä sähkö
- Tehtaan yhteydessä olevassa lämpökeskuksessa lämmön tuotannon yhteydessä kulutettu sähkö
 - Edellytyksenä on, että lämpökeskuksen tuottamaa lämpöä ei siirretä muualle kuin kyseisellä tehdasalueella teollisuusprosesseissa tai lämmityksessä käytettäväksi
- Laitteiden korjaamiseen, ylläpitoon tai huoltoon käytetty sähkö, lukuun ottamatta moottoriajoneuvojen, tietokoneiden, konttorikoneiden tai henkilökohtaisten esineiden korjausta tai huoltoa

Edellä mainitun Verohallinnon sähköverolain soveltamiseen annetun tarkentavan vero-ohjeen mukaisen sähköveroluokkiin I ja II jakautumiseen liittyvien määrittelyjen mukaisesti Energiavirasto katsoo, että sähkömarkkinalain 26 a §:n tarkoittamat ja Energiaviraston määräyksen (dnro 2588/002/2019) mukaiset sähkönjakelun asiakasryhmät on jaoteltu siten, että teollisuutta, ja siten sähköveroluokkaa II, edustavat seuraavat tyyppikäyttäjät:

- 11) Teollisuus, 1-vuoro, pääsulake 3x160A, sähkön käyttö 180 000 kWh/vuosi
- 13) Teollisuus, 1-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 1 000 000 kWh/vuosi
- 14) Teollisuus, 3-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 6 000 000 kWh/vuosi

Näin ollen Energiavirasto soveltaa sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaisessa korotuskattovalvonnassa tyyppikäyttäjien 11, 13 ja 14 verollisina hintoina hintoja, joissa sähkövero on sähköveroluokan II mukainen. Vastaavasti kaikkiin muihin tyyppikäyttäjiin liittyviin hinnankorotuksiin Energiavirasto soveltaa verollisina hintoina hintoja, joissa sähkövero on sähköveroluokan I mukainen.

Energiavirasto toteaa, että Tunturiverkko Oy ei ole soveltanut hinnankorotuslaskelmissaan veroluokan II mukaista veroluokkaa. Virasto myös toteaa, ettei Tunturiverkko Oy ole huomionnut laskelmissaan arvonnalisäverottoman (alv. 0 %) perusmaksun korotusta tyyppikäyttäjien 13 ja 14 kohdalla, joka tapahtui 1.9.2023 jälkeen 1.10.2023 eli 12kk tarkastelujakson sisällä.

Energiavirasto on suorittanut sähkömarkkinalain 26 a §:n tarkoittaman korotuskattovalvonnan Tunturiverkko Oy:n 1.9.2024 voimaantulleille hinnankorotuksille asiakasryhmäkohtaisesti. Hinnankorotukset ylittävät sähkömarkkinalain 26 a §:ssä mainitun 8 prosentin korotuskattorajan kahden asiakasryhmän (K13 ja K14) kohdalla ja korotus on siten sähkömarkkinalain vastainen.

Asiakasryhmäkohtaiset keskihinnat ja niiden perusteella lasketut korotusprosentit ovat esitetty tämän päätöksen liitteessä 2.

Sovelletut säännökset

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 5 §, 9 §, 14 § ja 36 §

Sähkömarkkinalaki (588/2013) 26 a § ja 106 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus Tunturiverkko Oy:lle on päätöksen liitteenä.

Ohje maksua koskevaan muutoksenhakuun on valitusosoituksessa.

Tiedoksianto

Päätös annetaan hallintolain (434/2003) mukaisesti tiedoksi asianosaiselle sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:n mukaisena tavallisena sähköisenä tiedoksiantona sähköpostitse.

Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Laskentatoimen asiantuntija Åsa Liesola
puh. 029 5050 055
sähköposti asa.liesola@energiavirasto.fi).

Liitteet

1. Valitusosoitus
2. Tunturiverkko Oy:n asiakasryhmittäin lasketut prosentuaaliset hinnankorotukset

Jakelu

Tunturiverkko Oy

Maksutta

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

**faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu.

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2440 euroa.

Tuomioistuimissa perittäviä oikeudenkäyntimaksuja sekä kärjäoikeuksien, hovioikeuksien ja markkinaoikeuden hakemusmaksuja korotetaan vuoden 2025 alusta lähtien. [Lisätietoa tuomioistuinmaksuista löydät tuomioistuinlaitoksen verkkosivuilta](#). Maksujen suuruudet päivitetään sivustolle vuoden 2025 alussa.

Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinnmaksulaki#P5>) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tunturiverkko Oy:n asiakasryhmittäin lasketut prosentuaaliset hinnankorotukset 1.9.2024

1. Kesämökki, kulutusta vain kesäisin, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 1000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023¹: 34,19
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 35,94
Korotus: 5,13 %
2. Kerrostalohuoneisto, pääsulake 1x25A, sähkön käyttö 1 500 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 15,80
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 17,05
Korotus: 7,93 %
3. Kerrostalohuoneisto, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 2 500 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 17,12
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 17,97
Korotus: 4,96 %
4. Pientalo, ei sähkölämmitystä, 3x25A, sähkön käyttö 5 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 11,43
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 11,98
Korotus: 4,78 %
5. Energiatehokas pientalo, sähkölämmitys, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 10 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 8,45
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 8,85
Korotus: 4,69 %

¹ Energiavirasto on käyttänyt tässä liitteessä esitettyjen hinnankorotusten laskemiseen Tunturiverkko Oy:n hinnastoa, joka on päivitetty 1.4.2023 ja joka oli voimassa 1.9.2023. Tunturiverkko Oy on muuttanut hintojaan myös välillä 1.10.2023-31.8.2024, eli 1.9.2024 hinnastonmuutos oli toinen muutos 12kk sisään välillä 1.9.2023-1.9.2024.

6. Pientalo, suora sähkölämmitys, käyttöveden lämmitys yösähköllä, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 16 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 7,28
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 7,62
Korotus: 4,67 %
7. Pientalo, varaava sähkölämmitys, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 19 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 6,83
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 7,16
Korotus: 4,74 %
8. Ulkovalaistus, hämäräkytkin, pääsulake 3x35A, sähkön käyttö 34 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 6,61
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 6,90
Korotus: 4,38 %
9. Maatalous, karjatalous, pääsulake 3x35A, sähkön käyttö 42 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 6,45
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 6,74
Korotus: 4,36 %
10. Liike-elämä, lyhyet aukioloajat, kiinni viikonloppuisin, pääsulake 3x63A, sähkön käyttö 50 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 7,53
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 7,81
Korotus: 3,70 %
11. Teollisuus, 1-vuoro, pääsulake 3x160A, sähkön käyttö 180 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 4,44
Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 4,69
Korotus: 5,78 %

12. Liike-elämä, pitkät aukioloajat, auki viikonloppuisin, pääsulake 3x400A, sähkön käyttö 600 000 kWh/vuosi

Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 6,19

Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 6,44

Korotus: 4,07 %

13. Teollisuus, 1-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 1 000 000 kWh/vuosi

Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 2,33

Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 2,66

Korotus: 14,14 %

14. Teollisuus, 3-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 6 000 000 kWh/vuosi

Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2023: 1,76

Keskihinta (snt/kWh) 1.9.2024: 2,09

Korotus: 18,63 %